

U C H W A Ł A Nr 427/XLVI/2023

Rady Powiatu w Płocku

z dnia 19 kwietnia 2023 r.

w sprawie: apelu do Prezesa Rady Ministrów oraz Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o podjęcie skutecznych działań, mających na celu poprawę sytuacji rolników

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 14 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1526 z późn. zm.), Rada Powiatu w Płocku uchwala, co następuje:

§ 1. Rada Powiatu w Płocku, mając na uwadze dobro rolników powiatu płockiego oraz w trosce o zapewnienie właściwej jakości produktów spożywczych dla polskich konsumentów, apeluje do Prezesa Rady Ministrów oraz Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, których misją jest zapewnienie optymalnych warunków umożliwiających zrównoważony rozwój polskiej wsi, rolnictwa i rybactwa oraz zapewnienie bezpieczeństwa żywności i wysokiej jakości usług publicznych, o:

1. Podjęcie niezwłocznych, skutecznych działań, mających na celu ustabilizowanie sytuacji na rynku zbóż, m.in. poprzez:
 - 1) Zapewnienie ceny zbóż i rzepaku na poziomie nie niższym niż ceny z okresu żniw w roku 2022;
 - 2) Monitorowanie korytarzy transportowych dla zboża ukraińskiego przez teren naszego kraju, pod względem ilości i jakości przewożonych zbóż;
 - 3) Intensyfikację eksportu zboża z Polski w celu zapewnienia pojemności magazynowych dla plonów zebranych podczas tegorocznych żniw;
 - 4) Wsparcie finansowe dla rolników poprawiające płynność finansową;
 - 5) Zaostrzenie kontroli jakości żywności sprowadzanej z Ukrainy.
2. Podjęcie działań, mających na celu ustabilizowanie cen nawozów na rynku polskim.
3. Stworzenie opłacalnych dla hodowców bydła warunków sprzedaży mleka.

§ 3. Uchwałę przekazuje się:

1. Prezesowi Rady Ministrów,
2. Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi,
3. Wójtom gmin i burmistrzom miast i gminy z powiatu płockiego.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Płocku.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

/-/ Lech Dąbrowski

UZASADNIENIE

do uchwały Nr 427/XLVI/2023 Rady Powiatu w Płocku z dnia 19 kwietnia 2023 r.

w sprawie: apelu do Prezesa Rady Ministrów oraz Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o podjęcie skutecznych działań, mających na celu poprawę sytuacji rolników

Rada Powiatu w Płocku wyraża duże zaniepokojenie sytuacją na rynku zbóż. Problemy z tym związane sygnalizują rolnicy powiatu płockiego, który w znacznej części jest powiatem rolniczym. Brak stabilizacji cen w punktach skupu zagraża płynności finansowej wielu gospodarstw rolnych. Obecnie ceny zbóż w stosunku do cen z okresu ubiegłorocznych zniw są niższe o ok. 30% - 40%. Drastycznym przykładem może być cena rzepaku, która wynosiła 3600 zł za tonę, a obecnie wynosi ok. 2000 zł za tonę.

Znaczący wpływ na taki stan rzeczy ma niekontrolowane zalewanie polskiego rynku zbóż przez zboża z Ukrainy. Do Polski napływają znaczące ilości kukurydzy oraz zboża. Część tych surowców przyjeżdża w formie zboża technicznego, zostaje przepakowana i trafia jako materiał paszowy lub spożywczy na nasz rynek. To znacząco odbija się na krajowych cenach zbóż, rzepaku i kukurydzy. Brak monitorowania korytarzy transportowych dla zboża ukraińskiego, które miało trafić m.in. do krajów afrykańskich, powoduje, że na rynek polski dostaje się znacząca ilość zbóż, często bardzo niskiej jakości. Koszty wyprodukowania i magazynowania polskiego zboża przy wyjątkowo wysokich cenach nawozów sztucznych i paliw, stanowią bardzo poważne zagrożenie dla polskich rolników.

Podobna sytuacja ma miejsce w przypadku cen ziemniaków. Rolnicy otrzymują 0,70 zł za 1 kg ziemniaków, podczas gdy cena w marketach waha się w granicach 3 zł - 5 zł za 1 kg ziemniaków.

W związku z powyższym, polscy rolnicy oczekują zdecydowanych i skutecznych działań, polegających na zapewnieniu obiecanej ceny zbóż i rzepaku na poziomie nie niższym niż ceny z okresu zniw w roku 2022 oraz ustabilizowania cen ziemniaków i innych płodów rolnych.

Rada Powiatu w Płocku apeluje o wprowadzenie systemowych rozwiązań, dotyczących przepływu zboża ukraińskiego przez Polskę, w postaci np. wprowadzenia kaucji na czas przewozu przez teren naszego kraju tych zbóż.

Ponadto, poważnym problemem dla polskich konsumentów, staje się jakość żywności sprowadzanej z Ukrainy. Polska sprowadza z Ukrainy znaczne ilości żywności.

Podczas trwającej agresji Rosji na Ukrainę, agresor próbuje za wszelką cenę zniszczyć ukraińskie rolnictwo. Rosyjska inwazja na Ukrainę spowodowała ogromne, liczone w miliardach dolarów, szkody w środowisku naturalnym. Służba Bezpieczeństwa Ukrainy cały czas odnotowuje incydenty z użyciem zakazanej broni chemicznej przez rosyjskie wojsko. Największe skażenie środowiska odnotowano w południowej i wschodniej części kraju, czyli tam, gdzie są najżyźniejsze gleby. Użycie przez Rosjan bomb fosforowych oraz innych trujących substancji niewidomego pochodzenia, nie bez znaczenia pozostaje dla środowiska naturalnego Ukrainy, a szczególnie gleb użytkowanych rolniczo. Szkodliwe substancje migrują do roślin rosnących na tej ziemi, co może mieć kolosalne skutki dla ukraińskiego rolnictwa.

Ukraina jest jednym z największych eksporterów żywności na świecie i piątym co do wielkości partnerem handlowym Polski.

Z danych Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi wynika, że do końca maja ubiegłego roku sprowadzono z Ukrainy towary rolno-spożywcze o łącznej wartości 676 mln euro, co oznacza 2,5-krotny wzrost w stosunku do pierwszych pięciu miesięcy 2021 r. Były to głównie: olej słonecznikowy (udział w całkowitym imporcie z Ukrainy 24,2 proc.), kukurydza (18,1 proc.), olej sojowy (14, proc.), makucha z nasion słonecznika, rzepak (12,7 proc.), orzechy i owoce mrożone (4,9 proc.). Po wybuchu wojny nie

tylko wzrósł przewóz tych towarów, ale pojawiły się nowe grupy towarów, przede wszystkim zboża oraz jaja kurze.

Mając na uwadze zdrowie polskich konsumentów, w tym mieszkańców powiatu plockiego, Rada Powiatu w Płocku apeluje o natychmiastowe zaostrenie kontroli jakości żywności sprowadzanej z Ukrainy.

Kolejnym problemem, zgłaszanym już wielokrotnie w ubiegłym roku do Rządu RP, jest brak stabilizacji cen nawozów na rynku polskim. Problemy spowodowała polityka państwowych koncernów, które produkują nawozy. Ich cena była rekordowo wysoka. Cena tony saletry z 2780 zł wzrosła do 6200 zł, przy czym firmy, przetrzymując ją w magazynach, zablokowały jej udział w rynku. Niektórzy rolnicy, w 2022 r., wykorzystali zapasy nawozów z ubiegłych lat. Inni zostali zmuszeni zakupić nawozy o wartości 2,5-krotnie wyższej, których cena następnie dość szybko spadła.

Dodatkowo, branża mleczarska odnotowuje, utrzymujący się od ubiegłego roku, spadek cen skupu mleka. I kwartał bieżącego roku był kolejnym okresem, który przyniósł dalsze obniżki cen mleka w skupie. Wg danych GUS, w styczniu 2023 r. cena skupu mleka w Polsce wyniosła 2,46 zł netto za litr, o 11% mniej niż w grudniu 2022 r. Zapowiadane są dalsze obniżki cen. Analogiczne zmiany do koniunktury na rynku mleka surowego obserwowane są na rynku przetworów mleczarskich. Niższe ceny mleka przy niezmiennych lub wyższych kosztach produkcji oznaczają pogłębiające się straty ekonomiczne.

Powyższa analiza sytuacji na rynku rolniczym dotyczy tylko niektórych wybranych zagadnień. Branża rolno-spożywcza musi się liczyć ponadto z wysokimi cenami gazu, paliw i energii elektrycznej, które w całym procesie produkcji, przetwarzania i dystrybucji żywności stanowią znaczący udział. Firmy przetwórcze nie są w stanie przerzucić całości tych kosztów na konsumenta. Kurczą się marże, spada produkcja a rolnik, jako najsłabsze ogniwo całego łańcucha, otrzymuje ceny, które nie pokrywają kosztów produkcji.

Mając na uwadze trudną sytuację polskiego rolnictwa, a także brak perspektyw na zmianę tej zapaści w najbliższej przyszłości, Rada Powiatu w Płocku apeluje o podjęcie skutecznych działań w celu poprawy sytuacji rolników. Wspomagamy Ukrainę w wojnie z Rosją oraz w gospodarczym przetrwaniu tego kraju, co z pewnością leży w interesie Polski. Potrzebne są jednak mechanizmy łagodzące skutki tej sytuacji dla polskich producentów rolnych.

Przewodniczący Rady

/-/ Lech Dąbrowski